VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Lausunto

21.1.2019

Lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari

Hallintovaliokunnalle

HE 224/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallintovaliokunta on 20.12.2018 pyytänyt valtiovarainministeriöltä kirjallista lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa. Lakia sovellettaisiin henkilötietojen käsittelyyn maahanmuuton hallinnonalalla. Laki korvaisi ulkomaalaisrekisteristä annetun lain, joka ehdotetaan kumottavaksi. Ehdotettavaan lakiin keskitettäisiin henkilötietojen käsittelyä koskeva sääntely maahanmuuton hallinnonalan muista laeista. Lisäksi esitykseen sisältyvät ehdotukset eräiden muiden lakien muuttamiseksi.

Valtiovarainministeriö suhtautuu myönteisesti ehdotettuun uuteen lakiin henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa eikä sillä yleisesti ole huomautettavaa esityksestä, kunhan se voidaan toteuttaa hyväksytyn valtion talousarvion ja budjettikehyksen puitteissa.

Valtiovarainministeriö pitää kuitenkin tarpeellisena, että hallituksen esityksen käsittelyssä huomioidaan myös hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 284/2018 vp). Ehdotetulla tiedonhallintalailla muodostettaisiin yleislain tasoinen perusta yhtenäisille menettelytavoille, joilla julkinen hallinto käsittelee hallussaan olevia tietoja. Maahanmuuton hallinnonalan tiedonhallinnan selkeyden ja toimivuuden kannalta esityksen käsittelyssä on tärkeää varmistaa, että yhteisrekisterinpitäjien keskinäinen vastuunjako on riittävän selkeä, jotta myös tiedonhallinnan vastuiden määrittäminen on mahdollista. Valtiovarainministeriö pitää positiivisena sitä, että yhteisrekisterinpitäjiä koskevaa 3 §:ää on tarkennettu lausuntokierroksen jälkeen. Käsittelyssä olisi kuitenkin hyvä edelleen varmistaa, että toimivaltaa luovassa lainsäädännössä säädetyt lakisääteiset tehtävät yhdistettynä 3 §:ään ovat riittävän selkeät osoittamaan myös tiedonhallintaa koskevat vastuut yksiselitteisesti. Lisäksi yhteisrekisterinpitäjien tulisi suunnitella kokonaisuuden tiedonhallinta, tietoarkkitehtuuri ja tiedon käsittelyssä käytettävät järjestelmät näiden vastuiden mukaisiksi.

Lakiehdotuksen 1 yksityiskohtaisissa perusteluissa (17 §) on todettu seuraavaa: ”Tällä hetkellä muotoilulla tarkoitettaisiin sitä, mitä voimassa olevassa arkistolaissa (831/1994) tai sen nojalla säädetään. Muotoilu ottaisi kuitenkin huomioon sen, että arkistolaki suunnitellaan korvattavaksi julkisen hallinnon tiedonhallintalailla.” Selvyyden vuoksi valtiovarainministeriö toteaa, että ehdotetulla lailla julkisen hallinnon tiedonhallinnasta ei ole tarkoitus muuttaa voimassa olevaa arkistolakia.

Valtiovarainministeriö Snellmaninkatu 1 A, Helsinki PL 28, 00023 Valtioneuvosto Puh 0295 16001 (Vaihde) Faksi 09 160 33123 valtiovarainministerio@vm.fi www.vm.fi Y-tunnus 0245439-9